

BRAAMBERG

ets anders
elletjes'

Ontwikkelaar is blij met de vleerm

tor. Inmiddels is dat aantal ver-
veelvoudigd." Terwijl koffie met gebak wordt
uitgedeeld, hult Wichers zich ach-
ter de schermen in haar jurk. Ze
is als vrijwilliger aan het verzor-
gingstehuis verbonden, en het
zijn de vrijwilligers en medewer-
kers van het centrum die zich de-
ze middag in de trouw- en feest-
jurken van de afgelopen 45 jaar
hijsen. „De meeste jurken zijn
ook afkomstig van de vrijwilligers
of medewerkers zelf”, legt Barent-
sen uit. „De bewoners vinden het
leuk dat wij zelf meelopen.”
Met twee bruidsmisjes achter
zich aan loopt Wichers een rond-
je door de zaal. „Ze heeft zich
goed aan de lijn gehouden”, roept
een bewoonster. Want na al die ja-
ren zit de jurk nog steeds als gego-
ten. „Hij is zelfs iets te groot”,
lacht Wichers achteraf. Na deze
jurk passeren nog vele pareldiade-
men, kanten bovenstukjes, vrolij-
ke bloemstukjes en zijden hand-
schoenen de catwalk.
Ook de kleding van de moeder en
de oma van de bruid wordt ge-
showd. Bewoonster Wil Rath (81)
vindt het prachtig: „Het is weer
eens wat anders dan een spelle-
tjesmiddag. En ik vind het prach-
tig dat de medewerkers meedoen,
het is leuk om bekende gezichten
te zien. Na bijna zes jaar hier ken
ik ze allemaal wel.”

Vleermuizen bevolken straks een hangplek op de Braamberg bij de toekomstige appartementen.

door
Harry van der Ploeg

harry.van.der.ploeg@gelderlander.nl

ARNHEM - Een ontwikkelaar treft
op een toekomstig bouwterrein
een kamsalamander of ander bij-
zonder beestje aan. Foute boel
voor de bouwers, zo blijkt gere-
geld. Voordat je het weet, maken
actievoerders gebruik van zo'n
beestje om een plan te blokkeren.
Voor de projectontwikkelaars Mar-
tijn Bax en Ursula van Wandelen
van Giesbers Arnhem is dat beeld
een allang achterhaald cliché. Ze
genieten van de aanblik van de
nieuwe vleermuistoren achter de
voormalige ambtswoning van de
commissaris der Koningin uit
1961 aan de Braamweg in Arn-
hem. „Dit doen we om de dwerg-
vleermuizen dicht bij huis te hou-
den. Die vleermuizen staan voor
de kwaliteit van de natuur op de-
ze plek. Een plek waar mensen
straks graag willen wonen. Tus-
sen de eekhoorns, de vogels, het
prachtige groen. Die plek willen
we koesteren.”
De vleermuizen zijn in 2010 ont-
dekt. Ze verblijven tussen de
spouwmuuren van de voormalige
ambtswoning. In 2008 presenteer-
de Giesbers Arnhem voor het
eerst een globaal plan om die villa
te slopen ten bate van de bouw
van appartementen tussen de bo-
men. Omwonenden liepen tegen
het plan te hoop. Ze vreesden aan-

tepoelseweg en de Apeldoornse-
weg.
De ontwikkelaar richtte een
klankbordgroep op om met om-
wonenden het bouwplan bij te
stellen. Het zijn nu in de schetsen
twee gebouwen in drie bouwla-
gen met een hoogte van 10,50 me-
ter. De vleermuistoren moet de
dieren alternatieve huisvesting
bieden als de oude villa daadwer-
kelijk wordt afgebroken.

► **Dwergvleermuizen hebben
geen trek in een ijskelder.
Ze willen iets op hoogte.
Vandaar de vleermuistoren**

Buurman Leendert van 't Leven
zit in de klankbordgroep. Hij
heeft gemengde gevoelens over
het plan en ziet de vleermuisto-
ren als een ongewenste onherroe-
pelijke stap voorwaarts. Tijdens
een hoorzitting voor de bezwaar-
schriftcommissie in het ge-
meentehuis betoogde hij dat de
plek voor de vleermuistoren niet
deugt. „Het is strijdig met het hui-
dige bestemmingsplan.” De com-
missie buigt zich nog over de
zaak.
De vleermuistoren valt nauwe-
lijks op tussen de bomen en de
oude parkeerplaats voor de villa.
Ecoloog Elmar Prins van Bureau
Buitingh uit Dieren gaf aan dat de

► Projectontwikkelaars Ursula van Wandelen en Martijn Bax van Giesbers
Arnhem aan de voet van de vleermuistoren. foto Marina Popova

ontdekt zijn een aparte behande-
ling behoeven. „Voor hen een ro-
mantische ijskelder aanleggen zat
er helaas niet in”, zegt Van Wan-
delen. „Een dwergvleermuis
moet een invliegopening hebben
op minimaal drie meter boven
het maaiveld.”
De vleermuizen kregen eerder al
vier kasten bij wijze van alterna-
tieve huisvesting op het terrein
aan de Braamweg. Ecoloog Prins
denkt dat de villa alleen een zo-
merverblijf is voor de vleermui-
zen en dat ze in de winter elders

natieve huisvesting voor het hele
jaar door. Met invlieggaten die be-
wust niet tegenover elkaar zitten.
„Want dan gaat het tochten en
daar houden ze niet van”, legt
Van Wandelen uit. „Ze kunnen in
de ruimte van de toren hangen of
in de spouwmuur. De afwatering
is zo gemaakt dat het wat vochtig
is, een ideaal klimaat voor de die-
ren.”
Dat verzamelde regenwater bene-
den houdt ook een risico in.
„Daar houden we rekening mee.
Onderin ligt gas, om gevallen

RAUTER LEIDDE TERREUR TEGEN VERZ

- De oude villa Heselbergh stamt uit 1910. Architect J.W. Hanrath bouwde het huis in opdracht van H.A. van Leeuwen.
- In 1923 kwam het huis leeg te staan. In 1929 kocht Insula Dei het landgoed. De villa werd een klooster van de zusters Karmelietessen. Later vorderden de Duitsers het.
- Villa Heselbergh was tijdens de Slag om Arnhem hoofdkwartier van de SS Divisie Hohenstauffen.
- De beruchte SS 'Polizeiführer' Hanns Rauter gaf vanuit De Heselbergh leiding aan de represailles

- om verzo
- Opgepak
- de Hesel
- Op last v
- derlande
- Twee van
- ten en in
- Apeldo
- anderen
- De villa g
- een geall
- De latere
- Nap en V
- reerd op

'Lome landelijke tussen de boom

ARNHEM - Als 'lome landelijke vil-
la's verscholen tussen de boom-
toppen' omschrijft ontwikkelaar
Martijn Bax van Giesbers Arn-
hem de appartementen die in de
twee gebouwen op de Braamberg
zijn gepland. „We kunnen er
maximaal dertig in bouwen, zes
in een laag. Maar het zullen er in
de praktijk minder zijn. We verko-
pen de appartementen straks per
vierkante meter, de prijs op dit ni-
veau in dit marktsegment ligt tus-
sen de 2.000 en 3.000 euro. De
klanten bepalen wat ze zelf wil-
len, binnen de grenzen van het
ontwerp op een oppervlakte die
ze zelf kiezen. Dus dat kan varië-
ren van 100 tot 150 vierkante me-
ter. Met vier appartementen op
een laag met rondom uitzicht zit
je heel mooi denken wij.”
Jacq de Brouwer van Bedaux de
Brouwer Architecten is in overleg
met omwonenden uitgekomen om
de gebouwen te ontwerpen. „We
zijn met een groslijst van tien ar-
chitecten begonnen. We hebben
ze gevraagd hun ideeën te presen-
teren. Daarna hebben we vier ar-

„Uit die gro-
Jacq de Bro-
plan kunne-
zien, we wi-
ren aan de
omwonend
Landschap
richt zich o
het park. H
Lubbers, in
winnaar va
Treden van
de Saksen
De tuin van
bergh uit 1
ooit ontwo
de tuinarch
dat historis
heel zorgvi
Bax.
Scans in 3E
ken het tec
vuldig te p
glooiing va
boom en i
Door alles
kunnen we
den tussen
komstige b
van van d